

Onor. „Procuratura“ 13333

Loco

FOAIA POPORULUI

fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an . . . . . Lei 30.—
Pe o jumătate de an . . . . . Lei 15.—
Pe un pătrar de an . . . . . Lei 8.—
Pentru America 2 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:

13333, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERATE

Se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Prețul inseratelor:

Un gir petit 3 Lei pentru fiecare publicare

Organizare!...

Aceasta trebuie începută odată cu toată
tăria. Adresăm aceste cuvinte deputaților
noștri din Partidul național, ca și tuturor
fiilor buni ai Ardealului.

Vedem cu toții frământările din țară.
Acestea nu mai pot ținea mult așa. Desno-
dământul trebuie să vină. Se prea poate, ca
în toamnă să avem noi alegeri de deputați.
În fața unei astfel de stări, trebuie să fim
bine organizați și să știm ce vrem.

De prezent sunt vacanțe peste tot lo-
cul: în ministere, prin cele mai multe oficii,
la școli etc. Toți ceice au vacanțe, au ple-
cat la țară sau în străinătate. Aceștia au
prilejul a studia bune și rele.

Acum e potrivit a lua atingere cu po-
porul și a urmări pildele bune și rele la
țară. Din acestea se pot trage noi puncte
de orientare, pentru politica viitoare, care
trebuie să fie așa cum pretind adevăratele
interese ale țării și neamului nostru.

Se vorbește în zilele acestea foarte
mult de contopiri de partide, de noi con-
centrări și formațiuni în conducerea țării.
Față de aceste svonuri, mai mult sau mai
puțin adevărate, ca organ vechiu al Parti-
dului național și al intereselor poporului,
precizăm următoarele:

Nu ne putem închipui nici o conlucrare
cu vr'un partid din vechiul regat, fără ga-
ranții sigure, că populația ardeleană până
la urmă nu va trage scurta.

Nu mai dăm nimic pe vorbe și promi-
siuni goale, ci numai pe garanții bine pre-
cizate. Nu-i permis să mai lăsăm, ca în viitor
orice nepriceput și nechemat să scoată din
vigoare cutare sau cutare lege din Ardeal
și Bănat, înlocuindu-o cu alta, așa peste
noapte, prin o simplă ordinațiune făcută
la repezeală de unul și iscălită în fugă de
altul. În felul acesta vedem unde am ajuns.

Asupra partidelor din vechiul regat,
trebuie să luăm bine seama: cu care și
cum vom conlucra? Noi, poporul ardelean,
nu putem merge nici odată contra țără-
nimii din vechiul regat, fiindcă această
țărănimie își are partea leului la întregirea
neamului și al ei e viitorul.

Dacă interese superioare de stat ar
pretinde, spre pildă, o conlucrare cu Parti-
dului liberal din vechiul regat, atunci a-
ceasta nu-i iertat să se întâmple decât pe
lângă garanții bine precizate. Principiile

stabilite înainte, rolurile împărțite, totul
aranjat de așa, ca să se știe sigur ce facem
și unde mergem.

Ideia călăuzitoare să ne fie: Ardealul
să se conducă cu Ardeleni, iar nu contra
Ardelenilor. (De aci nu urmează, că nu
vom privi cu drag funcționari harnici și
cinstiți, veniți din Regat). Când scriem
aceste cuvinte nu ne gândim un moment
la „regionalism“ sau „autonomie“ (cu-
vinte sperietoare pentru unii frați din ve-
chiul regat), ci ne gândim la o reprezentare
și considerare cinstită a intereselor popu-
lației din partea de vest a României între-
gite.

Iar aceste interese de viață sunt în
Ardeal în multe privințe altcum ca pe Bă-
răgan sau în Basarabia. Interesele acelora
să le soluționeze și rezolve frații din păr-
țile acelea, iar noi pe ale noastre. Dela
toți să se pretindă însă: iubire de țară și
de neam.

Lucrând și organizându-ne în felul a-
cesta, se vor delătura frecările din urmă,
cari ne pot duce spre prăpastie. Iar dacă
principiile și rolurile sunt bine stabilite
dinainte, atunci „tipurile liberale“ ca cel
descriș în numărul trecut al foii noastre,
vor fi puse la locul lor: afară din politica
României întregite. În schimb țara va în-
flori și neamul românesc se va întări.

Suveranii la Paris

Maiestatea Lor Regele și Regina au
sosit Sâmbătă dimineața, 30 Iulie, la Paris,
fără nici un incident. Pe drum au suferit
însă de o mare căldură. În umbră era 40
grade.

Maiestatea Sa Regele n'a trecut gra-
nița țării dela războiu încoace. Pe drum,
dar mai cu seamă la sosirea în Paris, părea
foarte fericit. Urmărea cu viu interes tot
ce se desfășura înaintea ochilor și a admi-
rat în Franța măreața priveștiște a ordinii,
a muncii liniștite și neîntreruptă, care se
vede peste tot locul.

Maiestatea Lor călătorește simplu, pe
neștiute, fără pretenziuni de primiri cu pa-
radă. Cu toate acestea, în gara Lyon din
Paris, svonindu-se de sosirea Suveranilor
României, se adunase un public destul de
numeros, să-i vadă. Președintele Republicii
a fost reprezentat prin generalul Berthelot,
de asemenea era de față ministrul României
la Paris, Ghica, împreună cu ofițeri ro-

mâni aflători în capitala Franței. O compa-
nie din garda republicană a dat onorurile.

Sâmbătă seara, M. Sa Regele, în uni-
formă, Regina și toți ofițerii români, s'au
dus să depună o cunună pe mormântul sol-
datului necunoscut. Aci Suveranul a fost
acamat de mulțimea publicului. Înaintând
spre mormânt M. Sa Regele a salutat îndel-
lung acest simbol al vitejiei și jertfei fiilor
Franței. (Mormântul acesta e privit ca al
tuturor celor căzuți, dar necunoscuți). Ge-
stul Suveranului a impresionat adânc pe cei
de față. M. Sa, însoțit de un colonel fran-
cez, a depus cu mâna proprie o coroană de
trandafiri cu inscripția regală. La plecare
Suveranii au fost din nou aclamați.

Reducerea dobânzii

după bani împrumutați a hotărât banca de
stat a Angliei. Și anume s'a redus procentul
oficial dela 6 la 5½ procente. Această
reducere va da un nou avânt industriei și
comerțului. — Asupra acestei reduceri ar
trebui să cugete mai deaproape și Banca
Națională a României, ca și celelalte bănci,
cari lucră cu procente numai ca ele! La
noi, a lucra azi cu bani din bancă, însem-
nează a te băga slugă la bancă, fiindcă
trebuie să lucră numai pentru dobânda cea
mare!

Mai săptămânile trecute am spus, cum
în Anglia să reducă treptat-treptat leafa
la diferiți lucrători. Reducerea lefurilor se
face în proporția reducerii prețului ali-
mentelor.

Așa lucră țările adevărat civilizate și
democrate. Numai la noi nu să iau de loc
măsuri mai serioase pentru ieftinire. Lu-
cram puțin, cheltuim mult, iar pe deasupra
mai ținem și atâtea serbători, ca nici un
popor european.

Cerem reducerea dobânzii după bani
împrumutați și reducerea lefurilor în fa-
briци, ca astfel industria să poată produce
mai ieftin. Aceste două lucruri sunt de
mare importanță pentru dezvoltarea indu-
striei în țara noastră.

Ieftinindu-se produsele agricole, țără-
nimea cu drept cuvânt cere, la rîndul ei,
să se ieftinească și mărfurile gata și cele
ce se comandă în fabrici. Dar fabricanții
nu pot totdeauna să producă mai ieftin,
dacă lucrul de mână și banii dela bancă
sunt așa scumpi. Înțelegem pe fabricanții
și comercianții cinstiți, nu pe cei spe-
culanți.

Foamea în Rusia

devine tot mai îngrijorătoare. Așa spun toate știrile sosite în timpul din urmă din Rusia. Ca pildă iată ce a povestit comandantul unui vapor german, Wagner, care zilele trecute a sosit la Hamburg din Petrograd (Petersburg):

Orașul este aproape amorțit; casele de lemn au fost dărâmate și întrebuițate pentru foc. Mii de oameni așteaptă tramvaele, cari sunt gratuite. Trăsuri cu plată nu mai sunt. O cursă (un drum cu trăsura) costă 20 mii ruble, o cească cu lapte 1500 ruble, un chilo de cacao 40 mii ruble și o porție mică de unt 4000 ruble.

Din Moscova se vestește, că numărul morților din cauza foamei este dela 15—20 mii pe fiecare zi. În districtul Astrahan întreg stocul de aliment este secătuit. Orașul Saratof are înfățișarea unui câmp de murbunzi. Foamea se întinde și este agravată printr'o groaznică întindere a holerei.

Ziarul bolșevic „Isvestia“ din Moscova anunță, că starea de asediu a fost proclamată în toată Rusia. În Astrahan mulțimea a sărit asupra comisarilor bolșevici.

Guvernul bolșevic a hotărât să se adreseze țărilor străine pentru ajutor cu alimente. La Petrograd și Moscova s'au redus porțiile de pâine cu 40 la sută (adecă aproape la jumătate), atât pentru muncitori, cât și pentru cealaltă populație.

Politica proastă a lui Lenin

acum iasă la iveală în toată goliciunea ei. Insuși el recunoaște acum, că a greșit față de țărâna rusă, silindu-o să lucre în comunism (pentru toți), prin ceeace oamenii și-au pierdut voia de lucru. Iar acum prin unele părți ale Rusiei nu s'a sămănat mai nimic, iar prin alte părți seceta a nimit tot.

În fața acestor stări populația a început a lua jumca 'n cap, fugind de groaza foamei și dând năvală spre orașe, unde mai totdeauna mizeria e și mai mare, fiindcă prin magazii nu mai este nimic.

Și se pare, că nimenea în Rusia nu e în stare să vină în ajutorul populației, deși se aleg comitete peste comitete. Marele explorator suedez Nansen și-a oferit serviciile guvernului sovietic. Maxim Gorki roagă lumea civilizată din Europa și America să vină în ajutorul națiunii ruse, care moare de foame. Dar unde să se găsească la repezeală provizii pentru 15—20 milioane de oameni? Și-apoi cum să se transporte? Drumurile de fier sunt stricate, vagoanele lipsesc, locomotivele asemenea.

Lenin, care jurase moartea capitalului, acum se ocupă cu gândul să ceară ajutorul capitalului (a oamenilor cu bani din Europa). Dar cine are azi încredere în Lenin și soții, ca să le împrumute bani, sau să le dea alimente pe așteptare, ori pe banii lor de hârtie, cari fiind așa mulți nu mai au nici o valoare?

Lenin se mai împiedecă apoi și de alte greutăți. Bolșevicii au fost declarat acum vr'o doi ani, că ei nu mai recunosc datoriile Rusiei făcute înainte războiului sau în decursul lui. Aceasta încă a fost un motiv, că Franța, Anglia și America de atunci încoace n'au mai voit să stea de vorbă cu Rușii. Cele mai multe datorii le făcuse Rusia în aceste țări.

Acum se vestește, că Lenin, căpetenia Rusiei bolșevică, s'a hotărât pentru recunoașterea tuturor datoriilor vechi, făcute în țări străine, căci numai astfel poate spera la un ajutor dela lumea străină.

Bulgaria și bandele de comitații

De silă ca de voie bună, Bulgaria tot trebuie să facă ceva pentru împedecarea bandelor jefuitoare. Acum se anunță din Sofia, că guvernul bulgar a întocmit o lege, pe care a prezentat-o camerei spre desbatere.

După acest plan de lege, toți bulgarii, cari organizează formarea de bande pe teritoriul bulgar, cu scop să treacă în Macedonia, Dobrogea sau Tracia, se vor pedepsi astfel: organizatorii bandelor dela 7—15 ani muncă silnică; oamenii din bandă 5—10 ani; tăinuitorii bandelor, sau ceice ajută la formarea lor, se pedepsesc cu închisoare dela 3—7 ani. Pentru cei prinși a doua oară pedeapsa va fi îndoită. Se așteaptă ca această lege să fie votată peste câteva zile.

E și vremea, ca Bulgaria încă să facă odată ordine cu bandele jefuitoare, dar nu numai prin o lege pe hârtie, ci stărpind bandele și de fapt. Dacă n'ar face-o în curând, atunci trebuie să-i învețe armata română.

Liferări de muniții

Mai multe știri din Polonia și Rusia lasă a se înțelege, că germanii liferează muniții Rușilor bolșevici, cari nu se astâmpără, ci mereu fac pregătiri în dreapta și stânga.

Alte știri din Franța spun, că acolo s'ar lucra la muniții pentru Polonia și România. Gazeta franceză „Petit Parisien“ scrie: România și Polonia au lipsă să fie înarmate, pentru a putea pătrunde să se apere, dacă s'ar întâmpla vr'un atac din partea armatelor flămânzite ale Rusiei bolșevice. Franța nu înarmează Polonia și România pentru a începe un atac împotriva bolșevicilor. Nici Polonia, nici România nu au pretențiuni teritoriale, însă amândouă țările se tem de o primejdioasă revanșă din partea unei Rusii reînviată.

Congresul meseriașilor la București

trebuie să fie o binevenită ocazie, pentru toate Reuniunile noastre de meseriași din Ardeal și Bănat, ca și pentru toți meseriașii mai de seamă, spre a lua cunoștință de mersul meseriilor în România mare.

În zilele din 19—21 August 1921 se întrunesc la București industriași și reprezentanți ai lor din tot cuprinsul României mari. La București se vor discuta o seamă de chestiuni, cari privesc de aproape pe meseriașii noștri. Acolo se vor aduce în discuție greutățile, cu cari trebuie să lupte micii industriași, cum și sprijinul ce trebuie să-l dea statul pentru dezvoltarea miciei industriei.

Ca să numim numai două-trei lucruri, cari trebuie să intereseze pe fiecare meseriaș, vom aminti: Cum să facem față nouilor impozite (dări)? Cum va putea concura în viitor industriașul mic cu industriașul mare? (Și noi Românii avem aproape numai industriași mici). Cum vor putea mai bine să concureze meseriașii români cu cei străini?

Despre aceste chestiuni și multe altele va trebui să se vorbească la București. De aceea ar fi de dorit, ca la acest congres Ardelenii încă să iec parte cât mai mulți. Spre acest scop ministerul a făcut o reducere de 50% pe căile ferate. Ceice doresc a lua parte să se înștiințeze de grabă la

Reuniunea meseriașilor români din Sibiu (strada Bruckenthal 17), de unde li se vor trimite momentan Legitimațiile. Din Sibiu încă merg mulți la București.

Expoziția și Târgul de mostre la București

care se va deschide în 11 Septembrie 1921, prezintă un interes tot mai viu printre industriașii mari și mici, din întreg cuprinsul României mari.

Ceice încă nu s'ar fi înștiințat pentru a lua parte și a li-se da un loc potrivit, să o facă acum de grabă. La mulți s'au făcut reduceri însemnate pentru locul din expoziție.

Dealtcum meseriașii, cari vor lua parte la congresul dela 19 August în București, se vor putea informa mai de aproape și asupra expoziției. E bine a participa cât mai mulți dintre Ardelenii la expoziție. Acolo va putea oricine să-și vândă din obiectele expuse, sau orice alte mărfuri lucrate de el.

Vedem deci, că exponenții vor avea mai multe favoruri: vor putea fi premiați, vor putea să-și facă reclamă, ba vor putea chiar să-și vândă din mărfurile lor gata.

La această expoziție se pot expune și obiecte din industria de casă (spre pildă haine seliștenesti, porturi diferite etc.).

Societățile de asigurare

străine (germane, austriace și ungare) nu mai au voie să lucreze pe teritoriul României mari. Asta în baza tratatului de pace, în care se zice: Societățile de asigurare străine pot să lucreze de pildă în România, numai dacă Societățile de asigurare românești încă vor să lucreze în țările respective. Dar societățile noastre nu fac aceasta. Prin urmare s'au oprit cele străine să mai lucre la noi.

Ordonanța aceasta s'a publicat deja în „Monitorul Oficial“. În timp de 30 zile de acum încolo, societățile străine (din cele trei țări) trebuie să înceteze orice afacere nouă în materie de asigurare.

Oamenii noștri pot însă să-și transcrie asigurările (pe viață, sau contra focului etc.), dela băncile străine la băncile noastre românești. În privința aceasta cei interesați să se adreseze băncii de asigurare „România“ (fosta Banca Generală de Asigurare), care mijlocește transcrierile pe lângă cele mai avantajoase condiții. (Vezi inseratul „României“).

Pentru loteria „Asociației“

se lucră din răspuțeri: funcționarii „Asociației“, harnicul secretar literar Georgescu cu neobositul casier Banciu, au început a cutriera satele noastre, împărțind peste tot locul lozuri pentru loteria „Asociației“.

Având în vedere scopurile frumoase ale „Asociației“, îndemnăm pe toți oamenii noștri de bine să dea tot sprijinul posibil domnilor susnumiți, ca astfel să se poată pune în vânzare cât mai multe lozuri.

Cât pentru lumea românească, e de datoria fiecărui bun Român să cumpere câte un loz, prin care nu numai că poate avea la vreme norocul la un frumos câștig, ci ajută și la înfăptuirea frumoaselor planuri ale „Asociației“.

Cu mic și mare să cumpărăm deci cel puțin un loz dela loteria „Asociației“. Prețul 20 Lei.

Adunarea „Asociației“

pentru literatura și cultura poporului român își ține adunarea generală în anul acesta la Sighetul Maramureșului, în zilele de 28 și 29 August.

Ceice doresc să iee parte la serbările „Asociației“, sunt rugați să se înștiințeze până la 20 August 1921, la secretarul despărțământului Cornel I. Sânjoanu, dir. Liceului de fete, Sighet, Piața Unirii 22.

Indemnăm oamenii noștri din partea locului, să iee parte cât mai mulți la această adunare. Acolo se vor desbata atâtea lucruri frumoase pentru înaintarea neamului nostru. Pe de altă parte ținutul Maramureșului e așa de frumos, încât merită a-l vedea din prilejul unei adunări ca a „Asociației“.

Firma Ilie Floașiu din Sibiu

e de prezent cea mai mare prăvălie românească în orașul nostru. Această harnică firmă, prin muncă și străduință a lucrat până anul trecut în Mercurea Sibiului, iar de atunci încoace s'a aranjat și mai frumos în Sibiu.

Cine dintre Sibieni sau Români noștri din jur n'a observat frumoasa firmă românească în și mai frumoasa casă proprie din Strada Cisanădiei Nr. 21? Aci un harnic comerciant venit din Mărginime, cu o neobosită soție și un fiu cu cunoștințe comerciale superioare, lucrează din greu (am putea zice „dela os“, zi și noapte, acasă sau pe drumuri după marfă).

Și de ce lucrează această familie atâta? Spre a da, cu pilda vie, dovada hărniciei românești! Iar pentru acest lucru, vrednic de urmat și din partea altora, felicităm călduros această vrednică firmă, care merită tot sprijinul Românilor din Sibiu și jur, când fac cumpărări în diferite mărfuri de-ale casei (coloniale, pânzării și tot felul de mărfuri de boltă).

Aceste rinduri le scriem aci cu ocazia sfințirii localului și caselor familiei Floașiu. Creștineasca sfeștanie a avut loc Marți 2 August (ziua sfântului Ilie), în care zi e onomastica tatălui și fiului Floașiu. Din acest prilej, pe lângă sfeștania săvârșită cu deosebită solemnitate prin dl asesor Voileanu și dl profesor-protopop Crăciunescu, a avut loc în casele dlui Floașiu și o masă, la care în cerc restrâns au luat parte reprezentanții elitei societății românești din Sibiu.

Informațiuni

Condamnarea României să plătească Ungariei 54 miliarde coroane, pentru rechizițiile făcute de armata română după trecerea Tisei, se dovedește acum de neadevărată, în forma cum știrea a fost răspândită. Ungurii, asta e drept, socotesc mereu atâtea și atâtea pagube, ba asupra rechizițiilor au înaintat și cereri de despăgubire la Comisia interaliată de reparațiuni. O hotărâre definitivă nu s'a adus însă în cauză. Iar înainte de-a se aduce o hotărâre a aliaților, România trebuie să fie ascultată. Cât despre România, ea susține, că aceste rechiziții sunt pradă de războiu, cum a făcut și armata austro-ungară când a intrat în vechiul Regat. — Motivarea aceasta e bună, ea trebuie însă susținută sus și tare, acolo unde se cuvine, altcum cine știe ce mai poate eși afară până la urmă.

Serbătorile cele multe, oficiale și neoficiale, pe cari populația și întreprinderile din Ardeal vrea, sau de multeori trebuie să le țină, au ajuns îngrijitoare pentru munca și economia națională. De aceea s'a cerut ministerului de industrie să reguleze cauza. Acum ministerul industriei a propus consiliului de ministri regularea și reducerea numărului serbătorilor. Chestia se studiază și la ministerul de culte. Așteptăm să se reguleze odată această chestie, care în timpul din urmă a produs mult sânge rău în Ardeal.

Invățătorii ardeleni se întrunesc la Cluj în congres, în zilele de 6 și 7 August n., iar în 8 August o seamă din învățători pleacă în excursiune în vechiul Regat.

A murit Misics! Da, s'a dus, ca când n'ar fi fost, omul care acum 2 ani și jumătate apăruse în viața publică românească, așa pe neobservate, fără a ști mulți de unde a venit și cine este. Misics, avocatul din Bănat, de mulți botezat „Permisics“, era celce în primele luni ale Consiliului Dirigent da și iscălia toate permisele mai de seamă. În jurul lui s'a vorbit multe și din cauza lui a avut atâtea de suferit Consiliul Dirigent și Partidul Național. Și aceasta, dacă nu cu totul, în mare parte pe nedreptul. Misics n'a fost nici când în trecut luptător pentru idealul național. Nici nu-l cunoștea lumea. Numai după Alba-Iulia i s'a auzit de nume, fiindcă „a știut cum să se vâre“. — Ajungând deputat în primul parlament, a trebuit să părăsească Camera, deoarece n'a fost ales pe cale dreaptă. După aceea „s'a vârat“ din nou la o întreprindere pentru comerțul de lemne (Societatea „Carpatia“) în Brașov, fiind ales director. Acum aflăm, că Duminecă seara și-a tras un glonț. E mort. Lumea se întreabă: Ce-o fi la mijloc? Unii zic, că se va fi băgat prin negustorii mari, în cari a pierdut milioanele tot așa de iute, cum le-a câștigat. Alții vorbesc de neajunsuri cu locomotive comandate în Germania și altele.

Știri din Cluj. În una din nopțile săptămânei trecute, poliția din Cluj a aranjat o razie. Cu acest prilej au fost deținuți 64 bărbați, printre cari și unii spioni, apoi dezertori și vagabonzi; femei au fost deținute 17, dintre cari multe bolnave de boale lumbare, așa că au trebuit duse la spital.

Dela gara Sibiu se face cunoscut, că carnetele de identitate și legitimațiile date și stampilate de diferitele direcțiuni ale învățământului secundar nu sunt valabile.

Vor fi aspru pedepsiți ceice fac stricăciuni liniilor telegrafice sau materialului întrebuintat pentru aceste linii. Pedepsa e în bani și chiar închisoare.

Nouile impozite. Ministrul de finanțe Titulescu a chemat zilele trecute pe toți directorii generali de finanțe, spre a le da îndrumările necesare cu privire la aplicarea (punerea și încassarea) nouilor impozite (dări). Apoi au fost convocați toți directorii de finanțe din întreaga Românie, pentru primirea hotărârilor aduse referitor la executarea acestor legi. După rînduirea acestor afaceri, ministrul Titulescu a plecat în concediu în Elveția.

Cum se duc lei din țara noastră ne arată și următorul caz: Jandarmeria de graniță a arestat pe judele ungar Dr. Jurka János, care vrând să treacă în Ungaria la vamă a spus, că are la el numai 2000 Lei, dar fiind căutat mai cu deamăruntul s'au aflat la el 80 mii de Lei și alți bani în

argint și aur. — De aceea: controlează și iar controlează la vamă, dar în mod serios și cinstit.

Peste 10,000 de muncitori, de pe la diferite fabrici pe Valea Mureșului, au rămas zilele trecute fără lucru, deoarece multe fabrici au încetat de-a mai lucra. Motivul este greutatea transportului și a exportului; toată valea Mureșului e plină de diferite lemne de construcții și de foc, cari din cauza greutăților susnumite nu se pot valora. În urma acestor împrejurări, în jumătatea a doua a lunii Iulie mai multe întreprinderi au încetat lucrul. Prin aceasta voesc să forțeze guvernul, ca să iee măsuri pentru o mai bună regulare a transportului. Deocamdată, însă, sufăr foarte mult bieții lucrători, cari nu sunt deloc vinovați pentru aceste neajunsuri. Organele guvernului au pornit cercetări și pertractări.

La controlă pe la gările de lângă graniță, în județul Bihor, a fost zilele trecute dl general Ionescu, directorul general al Căilor ferate, însoțit de dl Hosu, directorul regional C. F. R. din Cluj. — Foarte bun lucru! Controlă peste tot locul, îndeosebi prin apropierea graniței și a vâmlor, fiindcă pe acolo se întâmplă lucruri de cari nici ideie nu-și poate face omul din biroul dela centru.

Ieftinirea transporturilor pe căile ferate. De prezent tariful căilor ferate încă contribuie în mare măsură la scumpirea traiului. Taxele de transport fiind socotite după greutate, nu fac nici o deosebire între mărfurile scumpe ori de lux și între mărfurile ieftine, ori de prima necesitate, cari nu pot așa ușor suporta spese prea mari. Pentru schimbarea acestor taxe, ministerul de industrie și comerț, a făcut pașii necesari pe lângă ministerul căilor ferate. Așteptăm această schimbare, care e chemată să facă o împărțală mai dreaptă.

Export de vite pentru Elveția și Italia voeste să pună la cale un consorțiu elvețian. Spre acest scop zilele trecute au sosit la Arad reprezentanții ai consorțiului susnumit.

Recolta Ardealului e bună în anul acesta. Grâul de toamnă a fost cam rar, dar de o calitate, care în puțini ani s'a ajuns. Producția grâului de primăvară va fi ceva mai slabă, din cauza secetei și a căldurii prin unele ținuturi. O recoltă bună promit viile. Poame nu vor fi nici pe departe așa multe ca anul trecut. Prune se arată destule prin unele părți. Se spune, că au sosit în Ardeal mai mulți negustori din Olanda și Belgia, cari voesc să cumpere cereale.

Legumele și poamele, în urma căldurii din zilele din urmă, se dezvoltă slab. Dacă nu va cădea în curând ploaie, vom avea o recoltă slabă în legume și poame.

Ucișorii lui Tisza au fost anul trecut descoperiți, iar acum judecați. Și anume tribunalul militar din Budapesta a osândit pe Stanikovsky la 17 ani muncă silnică, iar pe fostul căpitan Hüttner la 15 ani închisoare. Stanikovsky fusese întâi condamnat la moarte, iar acum în urma recursului i-a schimbat pedeapsa la 17 ani muncă silnică.

Târgul Apoldului de jos se va ține în 10 August de vite, iar în 11 Aug. de mărfuri.

Târgul de vite la Avrig se ține în 12 August, iar cel de mărfuri în 13 August n. c.

Din cauza căldurilor, cari sunt foarte mari și în Cehoslovăcia, pe acolo s'au aprins mai multe păduri, cari acum, din cauza arșii soarelui, n'au putut fi încă stinse. Oamenii noștri, îndeosebi cari fumează, să fie cu mare grijă, când umblă vara prin pădurile uscate.

Carol de Habsburg, fostul rege al Ungariei, o să-și strămute reședința din Elveția în Spania. Aceasta din cauză, că guvernul elvețian ar fi înștiințat pe Carol, ca cel mai târziu până la 31 August să părăsească teritoriul Elveției. Așa scriu gazetele franțuzești.

Atac banditesc. În noaptea de 29 Iulie, o bandă de peste 50 oameni, armați cu carabine, mitraliere și granate, sub comanda unei persoane îmbrăcată rusește, cu panglică roșie la piept, a atacat postul de jandarmi din Dăncăuți (județul Hotin, Basarabia, la granița de către Rusia). De aci au trecut la Voloste, unde au dat foc arhivei și apoi s'au retras spre Nistru la Dărăbani. Cei doi jandarmi dela postul amintit au scăpat cu fuga. Victime sunt: un țaran împușcat și o femeie grav rănită. O companie de jandarmi a pornit în urmărirea bandei. — Din o știre ca aceasta putem vedea așa limpede, că la granița din spre Rusia numai liniște și siguranță nu este. Cei încredințați cu păzirea graniței trebuie mereu să vegheze.

Sport. Ni se scrie: În ziua de 24 Iulie a avut loc la Râmnic-Vâlcea revanșa între clubul sportiv „Infrățirea” și H. T. F. (sași sibieni), dela care în Maiu „Infrățirea” a primit nu mai puțin de 19:0, revanșa a fost cu rezultatul de 4:1 în favoarea „Infrățirii”. Relativ la cele afirmate în „Tageblatt”, că n'au jucat cu R.-Vâlcea, ci cu Timișoara, le putem oricând dovedi contrarul, deoarece acei jucători, cari pe vremuri au jucat la Timișoara, locuiesc acum în Râmnic și sunt demult timp înscrși în clubul „Infrățirea”. Un membru.

Căldură mare se vestește din întreagă Europa, dar mai ales din Anglia și Franța. La Paris și la Londra zilnic mor oameni din cauza căldurii. În sudul Franței sunt tot mai multe focuri prin păduri. În Italia încă e cald, dar nu prea tare.

Pentru cultivatorii de albine. Se aduce la cunoștință, că la Atelierul central de construcție apicolă al statului în Cluj (strada Meszaros Nr. 2) se află de vânzare coșnițe pentru albine, cum și alte diferite obiecte necesare cultivatorilor de albine. Cei interesați să scrie la adresa susnumită, spunând ce au și ce doresc, de unde vor primi apoi lista de prețuri și toate informațiile necesare.

Piațiți-vă abonamentul toți aceia, care mai aveți restanță din trecut sau pe jumătatea a doua a anului acesta. În Foai

tipărim acum și legea agrară, la care vom da apoi toate deslușirile delipsă. De aceea nu va fi bine, dacă la cei cu restanță le vom opri foaia în curând. Iar cât pentru restanță, tot vor trebui să o plătească, dacă nu de voie bună, atunci de silă.

Numărul de față al foii noastre cuprinde 6 pagini.

Cărți nouă

apărute la casa de editură „Cartea Românească” din București și cari cărți se află de vânzare la toate librăriile din țară:

„Zile senine” (Icoane dela țară) de Mihail Lungeanu. Lucrare premiată de Academia Română. II-a tipăritură văzută și adaosă. Prețul 15.— Lei.

„Crestomație pedologică” de Buțureanu V. Constantin. Prețul 17.— Lei.

„Șoimii” de M. Sadoveanu. Prețul 16.— Lei.

„Oameni aleși”, partea I, de I. Simionescu. Prețul 12.— Lei.

„Contribuțiune la bibliografia românească” de Gheorghe Adamescu. Prețul 19 Lei.

„O istorie din alte vremuri” de Eug. Boureanu. Prețul 16.— Lei.

Redactor responsabil:

Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului” Cenzurat de: Nicolae Bratu

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 10 August st. nou ora 10 dimineața se va ține licitație publică pentru aprovizionarea trupelor Diviziei 21 infanterie cu cantitățile de m. și pae necesare până la 1 Septembrie 1922 pe Garnizoana și anume:

	Fân	Pae
Vagoane 10.000 Kgr.		
Garniz. Alba-Iulia	80.—	60.—
„ Orăștie	60.—	40.—
„ Deva	30.—	18.—
„ Sebeș	40.—	83.—

Licitatia se va ține în aceeași zi și oră la Comandamentul Diviziei 21 Inf. Alba-Iulia.

La Garnizoana Orăștie, Garnizoana Deva și Garnizoana Sebeș.

Licitatia se va ține cu oferte timbrate, scrise și sigilate, depuse în seșintă publică și în conformitate cu art. 72-83 din legea contabilității publice a statului.

Se primesc oferte și pentru cantități mai mici

Caetul de fieră și condițiunile se pot vedea în secară și de lucru la Comandamentele sus menționate.

Supra oferte nu se primesc.

Șeful Serv. Intend. Div. 21 Inf. Intend. Locot-Colonel C. Davidescu.

No. 290/921 not.

Publicațiune

Comuna mare Șinca nouă jud. Făgăraș da în arândă moara de apă cu 2 pietrii pe timp de 3 ani, începând din 1 Oct. 1921, prin licitație publică verbală și cu oferte în scris, în ziua de 28 Aug. 1921 la 2 ore p. m. la primăria com.

Prețul strigării 4000 Lei; Vadiu 10%.

Să notează că aceasta este singura moara în comuna noastră cu 1711 locuitori.

Condițiunile de licitație se pot vedea în cancelaria notarului comunal. Șinca nouă la 28 Iulie 1921.

1838 Primăria com.

Nr. 799/921 not.

Publicațiune

Comuna Comăna de jos arăndează crâșma sa pe cale de licitațiune publică începând din 1 Ianuarie 1922 pe 5 ani.

Prețul strigării 1500 Lei.

Licitatiunea se va ține în cancelaria comunei la 28 August 1921 la 3 oare p. m.

Condițiunile mai în detalii se pot vedea la primăria comunei. Comăna de jos la 29 Iulie 1921

1839 Primăria comunei

Publicațiune

Nr. 364/921. Comuna Sebeș de sus, jud. Sibiu, arăndează birtul comunal cu 4 odăi și edificii economice ca: șură, grajd, șopru, având și grădină, pe timp de 3 ani începând cu 1 Ianuarie 1922. Licitatia se va ține la 14 August a. c. ora 2. d. m. la primăria comunală.

Prețul strigării Lei 2000. Vadiu 10%.

Condițiunile în detalii se pot privi la primăria comunală. 821 Primăria comunală.

Publicațiune

Comuna politică Săsăuș, jud. Sibiu, arăndează în 28 August a. c. la 8 oare a. m. în oficiul nr. 10, prin licitațiune publică orală, pășunatul de t. amnă, miriște, coreni și pădurea pe zăpadă.

Săsăuș 2 August 1921. 1841 Primăria comunală.

Aviz

La școala de arte și meserii de piatra și cheramie de stat din Odorheiu în anul școlar 1921/22 să pimesc elevii în cursul I, cari au absolvit IV și V clase primare cu succes bun în cursul II cari au absolvit VI cl. primare s'au II cl secundare. 1822

Insinuările în convict să fac deja anterior. Direcțiunea.

Nr. 5686/921

Publicațiune

Duminică în 14 August a. c. la 2 ore p. m. să esarândeză în cancelaria comunală cășunatul de oi pentru iarna 1921/22 al comunei Dăia săsească.

Condițiunile se afă în cancelaria comunală. Dăia-săsească în 30 Iulie 1921.

1834 Primăria comunală

De vânzare 1 garnitură de treerat cu benzină. 8" Castanul de treerat 800 mm 8", Hofherr și Schrantz cu curea. A se adresa la Andreas Schuster, Alțina Nr. 74 1823

De vânzare 3 tauri rasa Simental, 1 Pinzgau, 4 bișoi, 4 vierii rasa Bassen, 1 iapă care e de a făta cu un mânz care suge la Michael Lutsch Agnta. 1834

Doi băceți, cari se țevțe meseria de pielerie (tăbacarie), în etate dela 14 ani în sus, se primesc la Nicolae Bucșan, pieler în Selște, jud. Sibiu. 1809

De vânzare cinci stupi de câte un an în țara de paie la N. Stanjoiu Nrul. 87 în Vlădeni.

O casă mai mică în care se poate momentan locui, fiindcă se golește, se află de vânzare în Sibiu, strada Kuopf Nr. 3 1828

D-na Constantia de Dunca-Schiau dorește a lua cu chirie o cameră mobilată convezabil la familie română onorabilă, camera să fie pe linia tramvaiului. A se adresa la Administrația „Foi Poporului”.

O pereche tină răcaută bucătăreasă femeie mai în etate, indiferent naționalitatea Strada Măcelarilor 31, etaj I.

„Cathoda” Atelier de galvanizare Sibiu, Str. Școalei de Inot (Schwimmschul.) 4. Nichelesză. argintează, arăndește, și obiecte din materiale neconducătoare de curent electric.

Reprodce în metal pupă modele din gips, lemn, piatră etc. obiecte artistice. Imitațiuni de anticități.

Reproducere de clișee tipografice în metal. Polizează fin metal și fier. Primește orice reparațiuni ce ating această branșă.

Electro-mecanică Reparaturi și bobinaj de orice mașini și aparate electrice

Primește ucenici. 1833

Atelierul dentistic 1830 a lui **E. Dieker**, Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 30

e închis dela 1 până la 31 August st. n.

A sosit var alb de prima calitate la Fritz Waedt, Sibiu, Strada Lutgă Nr. 12 1842

Saci noi de tarpaulin
Saci noi de hessian
Saci americani pentru făină folosși
Saci de melive folosși
Saci de iută folosși 1843
Saci de calcutta folosși

livreea de calcutta din depozitul din Timișoara. — Oferte gratuite prin

ADOLF DENGJEL

Prăvălie de mărfuri de fer și articlii tehnelci

SIBIU, strada Ounei (Burgerg.) 4 unde se pot vedea saci de model.

De vânzare în Cluj, aproape de centru, un intravilan

constător din 1 iugăr curte, 9 iugăre grădină cu 1000 pomi roditori și 10 iugăre arător și cositor, toate pe șes cl. I. cu casă bună de locuit, casă pentru servitori, grajd și șură etc. cu preț convenabil și se poate prelua momentan. Unui harnic econom i-se întoarce din venite prețul de cumpărare în 34 ani. Reflectanții să se adreseze către: „Banca: Comerțul și Industria Românească s. a.” Cluj, str. Regina Maria 19 1827

Spuneți totdeauna când comandați sau cumpărați ceva, că ați cett inseratul sau publicația în „Foaia Poporului”.

„ROMÂNIA” Societate de asigurare, Sibiu (fosta Banca Generală de Asigurare)

convertește în cele mai avantajoase condițiuni, asigurările dela societățile străine.

A se adresa Direcțiunei în Sibiu, strada Baier No. 1, sau agențiilor principale din Arad, Brașov, Cluj, Lugoj și Timișoara

Plata despăgubirilor

de războiu se va începe, după cum se vestește acum, la 1 Octombrie. De prezent în ministerul de finanțe se adună la olaltă toate cererile. După această adunare a materialului, se va cerceta cât are drept să capete fiecare despăgubit, în proporția banilor ce stau la îndemână spre acest scop.

Dupăcum se știe, ceice capătă sume mai mari, vor primi o parte în bani gata, iar cealaltă în bonuri (obligații), cari se vor plăti mai târziu. Cine capătă ca despăgubire o sumă numai până la 3000 Lei, o va primi acum întregă.

Adunarea comercianților

români din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș, se va ținea Marți în 23 August 1921 la Sibiu. La această adunare sunt invitați toți negustorii noștri români dela orașe și de pe sate, fie că s'au înscris deja membri, fie că încă nu s'au înscris.

Ziua adunării s'a pus anume pe Marți 23 August, ca astfel meseriașii ardeleni, cari merg la congresul dela București, la întoarcere se poată veni peste Sibiu, unde să iee parte și la adunarea comercianților.

Și de ce invită comercianții ardeleni și pe meseriași la adunarea lor? Fiindcă în zilele de azi, cum bine vedem cu toții, sunt o seamă de greutăți, pe cari cu atât mai ușor le vom delătura, dacă meseriașii ardeleni vor lucra mână în mână cu comercianții. Unirea acestor două categorii de oameni, asupra unor chestii de interes pentru toți, le va putea aduce numai bine.

În cele următoare dăm convocarea la adunarea comercianților și meseriașilor la Sibiu:

Comitetul central al „Asociației comercianților români din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramureș” a hotărât să țină

adunarea generală

pe ziua de Marți 23 August 1921, la 2 ore p. m., în sala cea mare a „Asociației culturale” din Sibiu, pe lângă următorul Program:

1. Deschiderea adunării de către președinte.
2. Dare de seamă despre activitatea Asociației dela înființare până în prezent, de vicepreședintele Aurel Popescu.
3. Dare de seamă asupra averii „Asociației” și absolutul asupra gestiunii până la această adunare.
4. O reprivire asupra stării actuale a comerțului nostru, de Ilie Floașiu jun.
5. Necesitatea creării de legături mai strânse între comercianții și meseriașii români, de Nic. Bratu.
6. Modificarea statutelor.
7. Inscrierea de membri noi.
8. Alegerea comitetului pe un period de 3 ani.
9. Eventuale propuneri.

La această adunare sunt invitați și rugați a lua parte comercianți și meseriași români din întreg cuprinsul Ardealului și Bănatului, de asemenea și alți intelectuali români, cari se interesează de înaintarea comerțului și industriei noastre.

Persoanele externe, cari doresc a lua parte, sunt rugate a se anunța de urgență vicepreședintelui Aurel Popescu comerciant, în Sibiu, Piața mică, spre a li se putea trimite legitimații pentru bilete cu preț redus pe căile ferate.

Sibiu, 30 Iulie 1921.

Comitetul.

Reforma Agrară pentru Ardeal

(Urmare.)

Art. 8. — Se expropriază pământul cultivabil rural și extravilan urban al proprietarilor particulari, din:

a) Toate moșiile partea întrecătoare peste 30 jugăre cad. în comunele rurale și 10 jugăre cad. în comunele urbane cari au fost arendate timp de 10 ani agricoli, între 1904 și 1918;

b) Toate moșiile arendate la 1 Mai 1921 partea întrecătoare peste 50 jugăre cad. la munte și deal și 100 jugăre cad. la șes.

Se înțelege prin arendare în sensul alineatului a) și b) din acest articol atât arendarea prin arendaș cât și arendările în parte, în cari proprietarul nu a pus nici arătură, nici sămânță.

Fac excepție moșiile minorilor și cele arendate pe baza dispozițiilor ordonanței No. ... (s'a uitat Nr. ordonanței);

c) Toate moșiile cultivate de proprietarii lor, partea întrecătoare peste:

50 jugăre cad. la munte.

100 jugăre cad. la deal.

200 jugăre cad. la șes în regiunile cu cereri de împrumutări mari.

300 jugăre cad. la șes în regiunile cu cereri de împrumutări mijlocie.

500 jugăre cad. la șes în regiunile cu cereri de împrumutări satisfăcute.

Comitetul agrar poate reduce exproprierea dela 300 și 500 jugăre cad. la limita de 200 jugăre cad. în vederea realizării scopului fixat la art. 1, punctul 1, prin colonizare.

Se înțelege prin regiuni cu cereri de împrumutări mari, acelea unde cei îndreptățiți prin art. 86, punctul 1—8 inclusiv, nu pot fi satisfăcuți pe baza lotului de completare de 7 jugăre cad.; prin regiuni cu cererea de împrumutări mijlocie, acelea unde toți îndreptățiții dela art. 86, punctul 1—8 inclusiv, sunt satisfăcuți pe baza lotului de completare de 7 jugăre cad., și prin regiuni cu cereri de împrumutări satisfăcute, acelea unde toți îndreptățiții pot fi împrumutăriți.

Art. 9. — În baza unei prealabile învoiri a comitetului agrar se va putea trece cu exproprierea și sub limita de 100 jugăre cad. până la maximum de 50 jugăre, fără ca această reducere să dezorganizeze economiile mijlocii de model; iar dacă ocupația principală a proprietarului nu este agricultura și nici părinții lui nu au fost agricultori, se va putea, cu aceeași prealabilă învoire a comitetului agrar, trece cu exproprierea până la 10 jugăre, în ambele cazuri, în acele regiuni unde lipsește pământul necesar pentru satisfacerea cererilor de împrumutări a celor îndreptățiți, în baza art. 86, punctul 1 până la 3 inclusiv.

Art. 10. — Loturile celor colonizați după 1 Ianuarie 1885, se expropriază până la limita lotului fixat în regiune pentru împrumutări îndreptățiților dela art. 86.

Art. 11. — Moșiile stăpânite în indiviziune vor putea fi expropriate, acolo unde este nevoie, până la 50 jug. pentru fiecare coproprietar.

Art. 12. — În regiunile cu cereri de împrumutări mari se vor expropria pentru cultură părți din izlaurile urbariale, composesorale, comunale, asociațiilor particulare organizate în baza legii 1913, precum și ale comunităților de avere, pășunile de munte și cu avizul serviciului

silvic, schimbându-li-se caracterul, chiar și păduri, fără privire la excepțiile făcute la art. 6, 7, dar numai dacă terenul este potrivit pentru cultură.

Art. 13. — Pământul cultivabil al composesoratorilor se expropriază cu suprafața care întrece limita de expropriere fixată în regiune pentru proprietatea fiecărui composesor sau dacă este nevoie, conform dispozițiilor art. 11.

Suprafața astfel expropriată se va delimita din întreaga suprafață a composesoratorului, socotindu-se din acest punct de vedere ca indiviză.

Art. 14. — Dacă problema locuințelor nu va putea fi rezolvată cu terenurile disponibile în urma acestei exproprieri, se va trece la o expropriere succesivă în măsura trebuințelor și asupra altor terenuri și anume: în comunele rurale la terenurile situate într-o rază de cel mult 600 metri, iar în comunele urbane și centrele miniere, industriale și balneare într-o rază de cel mult 1.000 metri.

Punctul de plecare al acestor raze este marginea comunei. Cei expropriați în baza dispozițiilor punctului prezent vor putea fi după posibilitate despăgubiți cu alt pământ corespunzător.

Pentru același scop se vor putea expropria și părți din pășunile și pădurile comunale, precum și din pădurile Statului, fără ca întinderea lui să fie micșorată sub necesarul întreținerii contingentului normal de vite din comună; în caz contrariu suprafața expropriată va trebui înlocuită în altă parte a hotarului comunei.

Pentru un loc de casă se va socoti cel mult $\frac{1}{4}$ jugăr. cad.

Cei împărțișiți cu astfel de loturi sunt obligați a începe zidirea în cel mult 5 ani dela intrarea în posesie, altfel vor pierde loturile și plățile făcute.

În comunele rurale, urbane, în centrele miniere, industriale și balneare se vor putea în caz de nevoie expropria intravilane cari dela promulgarea legii stau cel puțin 5 ani nezidite, întrucât până la depunerea proiectului de față nu au fost sădite cu vii ori plantate cu pomi.

Art. 15. — Pământul cultivabil al moșiilor din regiunile cu populațiune deasă poate fi întrebunțat la împrumutări sătenilor chiar sub limita de 50 jugăre cad., cu aprobarea Comitetului agrar și cu învoirea proprietarului, dându-i în schimb o suprafață echivalentă de pământ, fie în hotarul comunei, dacă este pământ disponibil, fie în regiunile de colonizare.

Art. 16. — Se socotește ca pământ cultivabil, în înțelesul legii de față, tot pământul pe care s'au făcut până astăzi arături, locurile de fâneață, pășunile, golurile de munte, precum și oricare teren ce s'ar găsi propriu pentru a fi dat cu folos în cultură, inclusiv pământul inundabil care a fost cultivat sau pășunat.

Exproprierea se calculează numai asupra pământului cultivabil, adică asupra întinderii rămase din fiecare moșie după ce s'au scăzut viile, grădinile îngrădite, pometurile și hemeștele plantate înainte de 1 Decembrie 1918, pământul care a fost și este irigat artificial, pădurile, râurile, lacurile, bălțile, locurile mocirloase, suprafețele ocupate de curți și clădiri.

Clasificarea făcută de cadastru în această privință va fi revizuită cu această ocazie.

Art. 17. — Terenurile neproductive, râpi, nisipuri mișcătoare, sărături, lacuri (râuri) cu trestişurile de pe ele, locuri mlăştinoase, mocirlele cad în complexul pământului expropriat, se vor expropria, urmând ca aceste pământuri neproductive, întrucât vor forma un complex compact mai mare, să se dea comunelor politice; iar în caz contrariu să se împartă loturile învecinate.

Clasificarea făcută de cadastru în această privință va fi revizuită cu această ocazie.

Art. 18. — Pământul des inundabil, mocirlos, neproductiv, râpile, nisipurile, precum și albia râurilor, pot fi expropriate în întregime, fără considerare de întindere, pentru a fi îmbunătățite sau împădurite de comună sau Stat.

Dacă însă proprietarii unor asemenea terenuri se obligă să facă aceste îmbunătățiri într'un termen de 10 ani, Comitetul agrar poate hotărî să nu fie expropriați, fixând și sancțiunile pentru îndeplinirea obligațiilor proprietarului.

Pentru ajungerea scopurilor arătate mai sus nu se ține seamă la expropriere de întinderea moșiei.

Acolo unde iazurile, lacurile și bălțile de o suprafață maximă de 150 jugăre sunt înconjurate de pământul expropriat, se vor putea expropria dându-se în proprietatea comunei pentru a fi folosite de săteni.

Art. 19. — Pământul expropriat prin dispozițiunile legii de față, care întrece

necesitatea actuală de împroprietărire a locuitorilor din comuna sau comunele învecinate, se va putea lăsa până la colonizare în folosința foștilor proprietari sau arendași, dacă nu va fi cerut în arendă de țărani.

Ei vor plăti pentru acest pământ o arendă egală cu dobânda pe care le-o dărește Statul. Termenul de arendă va fi de 3 ani; acest termen se va reînnoi de drept din 3 în 3 ani, dacă Statul nu va fi încunostiințat proprietarul sau arendașul, cu 10 luni înainte de expirare, că vrea să ia din folosință întreg sau parte din acest teren.

Proprietarii vor plăti, în afară de arendă, pentru pământul expropriat și lăsat în folosința lor, conform dispozițiilor de mai sus, și dările către Stat și comună.

Statul își rezervă totuși dreptul de a lua din folosința proprietarului și înăuntrul acestor intervale de timp suprafața necesară pentru executarea lucrărilor premergătoare colonizării.

Art. 20. — Proprietarul poate să-și aleagă partea neexpropriată din moșie, cu condiție ca partea ce rămâne sătenilor să fie potrivită pentru parcelare în loturi și să poată fi economică bine folosită; de asemenea nici proprietarul nu poate fi expropriat altfel, decât așa ca partea ce-i rămâne să formeze un întreg economic cu investițiile principale aflătoare pe moșie.

Art. 21. — Proprietarul are dreptul să rezerve în toate regiunile o jumătate din partea scutită de expropriere din moșia sa, pentru un copil al său care până la 1 Decembrie 1918 și-a început studiile

agronomice și după ce le va termina în timpul reglementar se dedică economiei rurale.

Art. 22. — Moșiile aceluiaș proprietar aflătoare în mai multe comune, fie că le-a folosit în regie, în arendă sau în parte, vor fi considerate ca una, rămânându-i proprietarului dreptul să aleagă care moșie ori părți de moșie să rămână scutite de expropriere, fără ca suprafața astfel aleasă să poată întrece maximul regional prevăzut de art. 8.

În caz de neînțelegere, hotărîrea Comisiei județene este obligatorie pentru părți.

Vor trebui considerate ca unitate și toate acele părți de moșie cari după 1 Decembrie 1918 au fost rupte din unitatea de moșie.

În cazuri excepționale, ministrul agriculturii, cu avizul conform al Comitetului agrar, după expertiză la fața locului, poate lăsa unui proprietar în una sau mai multe moșii o întindere totală până la 500 jugăre cad., dar numai în regiunile cu cereri de împroprietărire mijlocii sau satisfăcute. Pentru acest scop se vor avea în vedere crescătoriile și instalațiile de agricultură industrială și intensivă existente, cu obligațiunea pentru acești proprietari de a conduce exploatarea, potrivit unui regulament special întocmit de ministerul agriculturii.

Art. 23. — Când un proprietar va fi expropriat de întreaga moșie aflătoare în hotarul unei comune, la cererea lui, vor putea să fie expropriate și clădirile aparținătoare acelei moșii, precum și întregul inventar agricol. (Va urma).

AVIZ!

Prin aceasta avizăm pe toți depozenții și binevoitorii institutului nostru, că cu 1 Aprilie a. c. am urcat % - ul pentru

depunerile spre fructificare

la 4½% netto pentru depuneri în cont curent,

„ 5½% „ „ pe libel în baza condițiilor în vigoare și

„ 6% „ „ pe libel cu termen fix de cel puțin 1/2 an, urmând apoi condițiile generale în vigoare.

Indemnăm toată lumea la cruțare, căci vor veni timpuri mai grele și invităm pe tot patul să ne onoreze cu încrederea și depunerea sa.

BANCA CENTRALĂ
FILIALA SIBIU
Strada Cisnădiei No. 7, etajul al II-a

ULEURI pentru uns MAȘINI

mai departe uleuri pentru cilindre simple și uleuri pentru cilindru cu aburi prea încălzite, uleuri de compresori pentru mașini de gheață, ulei de vaselină, ulei de fier garantat curat, dublu fier, ulei de in, ulei de rapiță, ulei de pește, unsoare tovoată, degreas, carbolineum etc., ca și toate articolele tehnice furnizează prompt din depozit

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR

al Reun. agr. s.ș. ardelen

SIBIU, strada Sării No. 22

Sucursală: SIGHIȘOARA, strada Baler 47

POITE DE ȚIGARETE

MARCA FRANCEZĂ

Se află de vânzare în detaliu și en gros la 1723

I. Petrașcu

Sibiu Strada Cisnădiei Nr. 30

Prețurile sunt foarte reduse!!!

Depozit

de diferite lichieri, cognac, rum, spirt rafinat 96%, vinuri renumite, bere proaspătă zilnic. Bodegă asortată cu felurite mâncări calde și reci. Serviciu viciu prompt și curat.

Stefan Popa Luca, antreprenor
Sibiu, Strada Urezeului Nr. 5.

Mare depozit de benzină

ușoară, benzină grea, motorină (ulei brut) uleiuri de tot felul, petrol, unsoare de mașini (tovotă) și unsoare pentru uns roate se află la

EUGEN SCHOFFAN, SIGHIȘOARA

Depozit de petrol, benzină și ulei

BIROUL: Brunnenplätzchen Nr. 1

1811

DE VÂNZARE!

Mai multe case mai mari și mai mici se află totdeauna de vânzare cu prețuri favorabile la firma cunoscută și bine introdusă

DRESSNANDT și Comp.

SIBIU, str. Cisnădiei 51/1 unde se dă deslușire și informațiuni exacte cu promptitudine și fără spese anterioare. 1767